

Departementet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Tlf. 3392 9300
Fax. 3393 2518
E-mail sm@sm.dk
www.sm.dk

D. 22. december 2010.

Tilsendes adressater på høringslisten

22. december 2010

Høring om forslag til lov om ændring af lov om social service (Regulering af besøgsrestriktioner i boligformer med tilknyttet personale og fællesboligarealer og tilsynspolitik for personlig og praktisk hjælp m.v. i hjemmeplejen).

J.nr. 2010-7588

Vedlagt fremsendes forslag til lov om ændring af lov om social service (Om kommunernes adgang til at træffe afgørelse om besøgsrestriktioner og tilsynspolitik for tilbud om personlig og praktisk hjælp mv. i hjemmeplejen).

Der fremsættes forslag om en regulering af kommunernes adgang til at træffe afgørelse om besøgsrestriktioner i plejeboliger, plejehjem eller andre boligformer med tilknyttet personale og fællesboligarealer. Baggrunden for lovforslaget er, at det i løbet af sommeren 2010 har været fremført, at pårørende oplever at blive pålagt eller truet med besøgsrestriktioner, der afskærer dem fra at besøge slægtninge, venner m.v. på plejehjem og i plejeboligbebyggelser m.v., alene på baggrund af, at de pårørende har givet udtryk for kritik af kommunens serviceniveau eller den konkrete udførelse af den pleje af deres ældre slægtninge modtager. Folketingets Ombudsmand har i en konkret sag slået fast, at kommunerne med hjemmel i anstaltsforholdet har ret til at træffe afgørelse om besøgsrestriktioner overfor pårørende m.v. Da anstaltsforholdet er uskreven ret, der er udviklet i praksis, har Folketingets Ombudsmand dog vurderet, at en egentlig lovregulering vedrørende myndighedernes brug af besøgsrestriktioner vil gøre det betydeligt nemmere for myndighederne at anvende og håndhæve reglerne.

På den baggrund nedsatte socialministeren en arbejdsgruppe, der kom med en redegørelse i oktober 2010. Arbejdsgruppen har anbefalet, at der fastsættes klare regler om kommunernes adgang til at træffe afgørelse om besøgsrestriktioner.

Endvidere skal der, som en del af finanslovsaftalen for 2011, fremsættes lovforslag om, at kommunalbestyrelsen skal udarbejde og offentliggøre en tilsynspolitik for hjemmeplejen. Alle kommuner skal udarbejde og offentliggøre en tilsynspolitik med klare retningslinjer og faste procedurer for, hvordan kommunen tilrettelægger tilsynet og opfølgningen på hjælpen til borgerne. Det skal sikre, at alle kommuner lever op til deres forpligtelser til at føre tilsyn med hjemmeplejen.

Om kommunernes adgang til at træffe afgørelse om besøgsrestriktioner

Lovforslaget fastslår selvbestemmelsesretten i forhold til både den del af boligen, som beboeren alene råder over, og i fællesboligarealer, som beboeren råder over sammen med de øvrige beboere. For så vidt angår fællesboligarealer, hvor der typisk vil være personale og andre beboere til stede, er der i forslaget oplyst de situationer, der vil kunne begrunde, at der træffes afgørelse om en nærmere begrænsning af den besøgendes adgang til at opholde sig i fælles boligarealer. Udgangspunktet for den adfærd, der kan begrunde besøgsrestriktioner er, at der udvises en adfærd, som er voldelig, truende eller som på anden vis er groft chikanerende eller generende, eller som har en karakter, så den i væsentlig grad forhindrer udførelsen af den hjælp, der gives efter serviceloven. For så vidt angår den del af boligen, som beboeren alene råder over foreslås indsat en bestemmelse om, at der ikke kan træffes beslutning om begrænsning af besøg. Dog kan det besluttes, at konkrete besøgende ikke må være til stede i de tidsrum, hvor der leveres hjælp efter serviceloven.

Derudover foreslås der indført en regel om, at mindre indgribende tiltag skal have været forsøgt, og at indgrebet ikke må være mere omfattende, end formålet tilsiger. Det foreslås endvidere, at det er kommunalbestyrelsen eller det pågældende stående udvalg, som ydelser efter servicelovens § 83 henhører under, der skal træffe afgørelsen på et møde.

Anstaltsforholdet giver i dag hjemmel til, at der inden for rammerne af artikel 8 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention om beskyttelse af privatliv og familieliv kan fastsættes besøgsrestriktioner over for pårørende til plejehjemsbeboere.

Tilsynspolitik for tilbud om personlig og praktisk hjælp mv. i hjemmeplejen

Med lovforslaget forpligtes kommunalbestyrelsen til at udarbejde og offentliggøre en tilsynspolitik for alle sine tilbud efter servicelovens § 83, det vil sige personlig og praktisk hjælp og madservice, til borgere i eget hjem efter reglerne om frit valg af leverandør. Forslaget indebærer, at kommunalbestyrelsen skal udarbejde og offentliggøre en politik for, hvordan kommunalbestyrelsen udfylder de lovmæssige rammer for tilsyn og opfølgning. Tilsynspolitikken skal omfatte retningslinier og procedurer for, hvordan der føres tilsyn med kommunens leverandører og med hjælpens udførelse, og hvordan der følges op på tilsynsresultaterne. Endvidere skal det indgå i tilsynspolitikken, hvordan der følges op på, at hjælpen til borgerne svarer til borgerens aktuelle behov, og hvordan den

løbende tilbagemelding fra leverandører herom skal foregå. Det foreslås, at tilsynspolitikken skal revideres og politisk godkendes mindst én gang årligt.

Forslaget sendes i høring, jf. vedlagte høringsliste, og er tilgængeligt på høringsportalen på www.borger.dk.

Socialministeriet skal anmode om bemærkninger til lovudkastet senest fredag den 17. januar 2011, kl. 09.00. Svar bedes sendt elektronisk til caw@sm.dk og ssc@sm.dk samt til sm@sm.dk.

Eventuelle spørgsmål kan rettes til fuldmægtig Charlotte Avnsted Wæhrens (33 92 44 51) for så vidt angår lovforslagets del om kommunernes adgang til at træffe afgørelse om besøgsrestriktioner, og til fuldmægtig Sidse Clemmensen (33 92 92 17) for så vidt angår lovforslagets del om en tilsynspolitik for tilbud om personlig og praktisk hjælp mv. i hjemmeplejen.

Med venlig hilsen

Charlotte Avnsted Wæhrens
Fuldmægtig